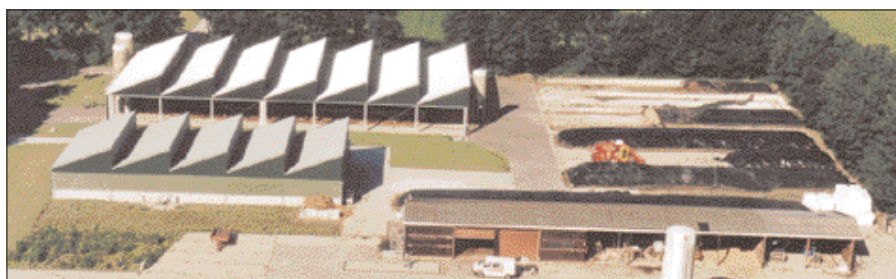

Kansrijk en kwetsbaar

Lagere kostprijs door meer melk op hightechbedrijf in 2003

Het hightechbedrijf van de Waiboerhoeve realiseerde in 2003 een kostprijs van 34,7 cent per kg geleverde melk. Deze kostprijs is bijna 3,5 cent lager dan in 2002. Alertheid blijft geboden, want hightechoplossingen bieden kansen, maar maken ook kwetsbaarder.

Vragen?

Aart Evers

André van der Kamp

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-293211.

Met ruim 75 koeien en een melkquotum van 800.000 kilogram probeert het hightechbedrijf een lage kostprijs te realiseren. De koeien blijven het hele jaar op stal en het melken gebeurt met een (één-box) automatisch melksysteem. Er is 22 hectare gras (waarvan ongeveer 9 ha met rode klaver), bijna 9 hectare maïs en ruim 4 hectare tarwe als GPS op kleigrond. De bedrijfsboer werkt 50 uur per week.

Het hightechbedrijf (zie foto boven) realiseerde in 2003 een kostprijs van 34,7 eurocent per kg melk. In 2002 was deze nog 38,1 eurocent. Tabel 1 laat dit zien. Deze verbetering van het resultaat komt vooral door een grotere melklevering (70.000 kg) door meer koeien en 300 kg meer melk per koe.

Vergelijking met praktijk

Tabel 1 geeft ook een vergelijking van het resultaat met een groep LEI-praktijkbedrijven. De kostprijs van de praktijkbedrijven is een halve eurocent lager dan die van het hightechbedrijf. Dit komt vooral door ruim 2 eurocent overige opbrengsten, zoals veeverkoop en premies. De niet-toegerekende kosten van het hightechbedrijf zijn 2 eurocent lager dan bij de vergelij-

Rechts tabel 1 – Vergelijking kostprijs' hightechbedrijf 2002 en 2003 met groep LEI-bedrijven op kleigrond met 600.000 tot 1.000.000 kg melkquotum en een intensiteit van meer dan 14.000 kg melk per ha (2003, bron: LEI, bewerkt door PV)

	hightech 2002	hightech 2003	LEI 2003
algemene bedrijfsgegevens			
aantal melkkoeien	76	81	90
aantal hectare	35	35	44
melkprod. bedrijf (kg)	712.355	783.515	738.654
melkprod./koe (kg)	9.373	9.673	8.180
melkprod./ha (kg)	20.353	22.386	16.750
aantal gewerkte uren	2.472	2.490	4.500
voerkosten			
veekosten	6,6	7,5	6,9
overige toeger. kosten	4,3	3,2	3,6
totaal toegerekend (€)	12,2	12,0	11,7
arbeid (berekend en betaald)			
werk door derden (loonwerk)	7,1	6,7	13,7
werktuigen en installaties	5,4	5,0	2,3
grond en gebouwen	7,6	7,1	4,9
overig niet toegerekend	6,3	5,3	5,9
totaal niet toegerekend (€)	28,9	26,9	28,9
totale kosten (€)			
opbrengsten anders dan melk	41,1	39,0	40,6
arbeidsvergoeding ² /uur	2,9	4,2	6,4
kostprijs per kg melk (€)	38,1	34,7	34,2
melkopbrengst	33,6	33,2	33,0
arbeidsvergoeding ² /uur	7,49	16,36	19,27

¹ Eurocent per kg melk, afgerond, exclusief quotumkosten.

² Berekend door alle kosten (minus opbrengsten anders dan melk en berekende eigen arbeid) van melkopbrengst af te trekken en te delen op aantal gewerkte uren. Op het hightechbedrijf is geen betaalde arbeid. Bij vergelijkingsgroep zijn berekende eigen arbeidskosten € 12,94/100 kg melk.

kingsgroep, vooral door lagere kosten voor arbeid. Veel loonwerk en een hoge automatiseringsgraad maken arbeidsbesparing mogelijk. Veel loonwerk zorgt er wel voor dat de loonwerkkosten op het hightechbedrijf hoger zijn dan bij de vergelijkingsgroep. Ook de kosten voor werktuigen en installaties zijn hoger door het automatisch melksysteem. De bewerkingskosten van het hightechbedrijf in 2003 zijn 18,8 eurocent per kg melk, 2 eurocent lager dan op vergelijkbare praktijkbedrijven.

Buffer

Ondanks hogere bewerkingskosten heeft de vergelijkingsgroep het voordeel dat een groot deel van de kosten berekend zijn en niet betaald (vooral eigen arbeid). Dit zorgt voor een grotere buffer. Deze is vooral belangrijk wanneer de melkprijs daalt. Bij een melkprijs van € 0,28 is de arbeidsvergoeding op het hightechbedrijf € 0 per uur en bij de vergelijkingsgroep € 11,10 per uur. Bij een melkprijsstijging profiteert het hightechbedrijf meer. Bij een melkprijs van € 0,38 is de arbeidsvergoeding op het hightechbedrijf € 31,50 per uur en bij de vergelijkingsgroep € 27,50. Toepassing van veel loonwerk en automatisering biedt dus kansen, maar maakt door hogere uitgaven ook kwetsbaar.

Ing. A. G. Evers, onderzoeker ASG

Ir. A. van der Kamp, onderzoeker ASG